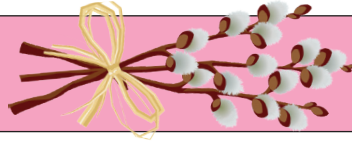


VIRIKE

NRO 1/23
Maaliskuu



Pekeman Työntekijät ry
Teollisuusliitto os. 420

Vaali kevät 2023



Tuleva kevät on vaalien aikaa. Ensin maaliskuussa käydään liittokokousvaali, joka järjestetään sekä sähköisenä että postiaänestyksenä 10.-31.3.2023 ja vaalin tulos vahvistetaan 5.4.2023. Itse varsinainen liittokokous järjestetään Tampereella 22.-24.5.2023.

Liittokokous on Teollisuusliiton ylin päättävä elin ja se kokoontuu joka viides vuosi. Liittokokoukseen valitaan vaaleilla yhteensä 442 liittokokousedustajaa.

Eduskuntavaalit käydään heti liittokokousvaalien perään. Varsinainen vaalipäivä ja on 2.4.2023, mutta ennakkoon voi äänestää jo 22.-28.3. Tuloksia aletaan julkaista 2.4. klo 20 ja varsinainen tulos vahvistetaan 5.4.2023.

Käytähän äänioikeuttasi!



Seuraava Virike ilmestyy ennen vapua. Lehteen tarkoitettut kirjoitukset on oltava päätoimittajalla 9. huhtikuuta 2023 mennessä. KIRJOITTELE!

Puheenjohtajan pääkirjoitus:

Vaalikevät – uhka vai mahdollisuus?

Vuosi 2023 työmarkkinoilla käynnistyi jännittyneessä tilassa, kun uusia työehtosopimuksia teknologia- ja kemianteollisuudessa odoteltiin helmikuulle saakka. Lakkopäivätkin ehdittiin jo kalentereihin piirtää, kunnes ratkaisuhalukkuutta ja siedettäviä sopimusehdotelmia alkoi paperille löytyä.

Uusi sopimus kattaa seuraavat kaksi vuotta (2023–2024) ja palkankorotusten määrä sekä tekstimuutokset varmasti aiheuttavat keskustelua jäsenistön keskuudessa, kuten kuuluukin.

Vuonna 2023 palkat nousevat 2,2 prosenttia yleiskorotuksella sekä 800 eurolla, joka maksetaan kahtena 400 euron kertakeränä. Vuonna 2024 palkat nousevat 3,3 prosenttia yleiskorotuksella sekä 0,2 prosenttia työnantajan jakamana eränä.

Työntekijöiden mieleen kemianteollisuuden sopimusratkaisussa varmasti on paikallisesti työnantajan jaettavan erän prosenttiosuuden pienuus, onhan elinkustannusten nousu kaikille työntekijöille kuitenkin lähtökohtaisesti sama.

Nyt kun sopimukset on hoidettu alta pois, on aika kääntää katseet kevään vaaleihin. Ensin maaliskuussa koittavat liittokokousvaalit 10.-31.3.2023 ja heti perään huhtikuun alussa 2.4. valitaan Suomeen uusi eduskunta.

Jokaisen työntekijän ja ammattiosaston jäsenen onkin suotavaa käyttää äänioikeuttaan molemmissa edellä mainituissa vaaleissa. Teollisuusliitto linjasi työehtosopimusten hyväksynnän yhteydessä, että se ajaa ostovoiman parantamista myös vaatimalla kiky-maksujen siirtoa takaisin työnantajille.

Teollisuusliiton kanta on, että vuonna 2016 kilpailukyky sopimuksessa palkansaajien maksettavaksi siirretyt 2,05 prosentin suuruiset sosiaalivakuutusmaksut on palautettava työnantajien hoidettavaksi. Kilpailukyky on nyt kunnossa, mutta palkansaajien ostovoima on heikentynyt.

”– Palkansaaja on oman osuutensa tästä urakasta maksanut,” sanoi Teollisuusliiton varapuheenjohtaja Turja Lehtonen Tekijä-lehdessä 5.2.2023.



Santtu Salo

Suomen kilpailukyky sijoitus (8.) oli kesällä 2022 korkein sitten vuoden 2005. Viimeisen kymmenen vuoden ajan on Elinkeinoelämän keskusliitto käyttänyt sopivana verrokkimaana Saksaa (listan sijalla 15.), jossa teollisuuden palkankorotukset ylittivät reilusti Suomessa tällä kierroksella tehdyt korotukset.

Ennen vaaliurnalle menoa kannattaa jokaisen työntekijän tehdä kotiläksynsä, käyttää harkintaa, puntaroida arvojaan ja antaa äänensä ehdokkaalle, joka varmasti ajaa edustamamme teollisuuden työntekijän etuja. Porvarit ovat tunnetusti ahkeria äänestäjiä, joten on myös jokaisen työntekijän oman edun mukaista käyttää äänioikeutta omien etujensa ajamiseen.

”Tähän mennessä ainakin SDP ja vasemmistoliiitto ovat ilmoittaneet kannattavansa maksujen siirtoa takaisin työnantajille. Kokoomus ja keskusta ovat ilmoittaneet vastustavansa siirtoa.” – Tekijä-lehti 5.2.2023

Viimeisen reilun vuoden aikana tehtyjen galluppien perusteella ei ole kovin vaikea muodostaa niitä uhkakuvia, mitä työntekijöille on luvassa, ellei äänioikeutta vaaleissa käytetä. Elinkeinoelämän valtuuskunnan johtaja antoi jo ennakoon maistiaisia, mitä mahdollinen porvarihallitus tulee ajamaan, kun Iltalehden kolumnissa 13.2.2023 vällyteltiin lääkkeeksi velkaantumiseen mm. eläkeiän nostoa.

Toivottavaa on, että mahdollisimman monella toverilla on vielä muistissa, kun edellisen kerran Suomessa hallituksen muodosti oikeistoenemmistö vuonna 2015. Muistin virkistykseksi tuolloin oli duunarille tarjolla ruttoa ja koleraa - kilpailukyky sopimusta (työajanpidennyksiä palkkoja nostamatta) ja pakkolakeja (mm. sunnuntai-, ja ylityökorvausten poistaminen).

Mielenkiinnolla jääme odottamaan mitä tuleva vuosi tuo tullessaan!

Santtu

Päälouottamusmiehen kynästä

Kurjuutta vai oikeudenmukaisempaa Suomea?



Einari Grönberg

Lakko-oikeuden poistaminen, työehtosopimuksen yleissitovuuden lakkauttaminen, lomarahat, ylityökorvaukset, pekkaset, sairausajanpalkka, haittalisät, AY-jäsenmaksun perintäsopimus, jäsenmaksun verovähennysoikeus jne.

Nämä kaikki edellä mainitut asiat ovat mm. oikeistopuolueiden puolueohjelmissa poistettavien etujen ja oikeuksien listalla.

Tilalle on tarjolla vuosityöajan pidentystä, mielivaltaa, ylitiöliberaalia markkinataloutta ilman minkäänlaisia lainalaisuuksia. Jos nyt joku liike mies tai nainen vähän veroja kiertää, niin sitähan voi hallintarekisterilaila peitellä, niin ei tarvitse tiilenpäitä lähteä lukemaan tai muuttaa miljoonääripakolaiseksi Caymaninsaarille.

Taisi joku nimeltä mainitsematon oikeistoministerikin joskus taannoin mainita, että suurin osa suomalaisista viranomaisista kannattaa tällaista lakia upporikkaille veronkiertäjille.

Todellisuus oli kuitenkin päinvastainen. Oli kuulemma leveähymyisellä ministerillä väittämänsä mukaan mennyt tilastot ”vahingossa” väärinpäin. Samainen ministeri samaisella leveällä hymyllä paistatteli kahden muun hillitolpan kanssa fist pumpaten kymppiutisissa, kuinka silloinen SSS-hallitus julisti hallitusohjelmassaan työmarkkinoille ajettavaa KIKY-sopimuksen ilosanomaa.

Kirjoitushetkellä oleviin puolueiden gallup-mittauksiin jos on us-

kominen, niin tulevien eduskuntavaalien osalta on suuri riski, että samainen bändi on myös tulevassa hallituksessa. Jos näin käy, niin duunarin osalta ei hyvä heilu, joten palkansaajan näkövinkkelistä olisikin erityisen suotavaa, ettei näitä kyseisiä porvariston edustajia valtaata päästetä.

Siinä ei paljoa eläkeläisen, opiskelijan, työttömän, yksinhuoltajan, köyhän perheellisen, palkansaajan, päihdeongelmaisen, kodittoman tai yleensäkin vähäosaisen kansalaisen ihmisarvo vaakakupissa paina, kun eliitin edusmiehet ja naiset ovat vallassa.

Siinä porukassa ei paina muu kuin eriarvoisuuden lisääminen, luokkaerojen luominen ja herrojen pääoman kasvattaminen tavan kansalaisten kustannuksella.

Kaikessa päätöksenteossa on päämääränä paluu kartanon herrojen aikakaudelle. Jos viimeisin työmarkkinakerros oli TES-neuvotteluiden osalta haastava, niin oikeistohallituksen ollessa vallassa tulee seuraava kerros olemaan tosissaan haastava. Sieltä pukkaa ensimmäisenä KIKY 2:sta ja voin taata, että duunaria KIKYTTÄÄ sen jälkeen kuin sitä

pientä oravaa, jolla on käpy suussa, mutta ei hampaita. Ainut, joka siinä vaiheessa voi vielä palkansaajan pelastaa, on ammattiyhdistysliike.

Kylmää kyytiä

Nyt eduskuntavaalien alla on hyvä meidän jokaisen muistuttaa edellisen porvarihallituksen aikaan saannoksia. SSS-hallitus mm. leikkasi ansioidon kestoa 100 päivällä, työttömyyspäivärahan kestoa pienennettiin 100 päivällä, vuosittaista työaikaa pidennettiin 24 tunnilla, työsuhdeturvaan tehtiin heikennyksiä, lähes kaikkia Kelan etuuksia leikattiin; mm. lapsilisää, äitiys-, isyys- ja vanhempainpäivärahaa, peruspäivärahaa ja kansaneläkettä, julkisen sektorin lomarahoja leikattiin 30%, Kelan korvattaviin lääkkeisiin tehtiin merkittävä leikkaus, opintorahaa leikattiin, lasten kotihoidontukea ja hoitorahaa leikattiin, päiväkotien ryhmäkokoja kasvatettiin, subjektiivista päivähoido-oikeutta rajoitettiin, valtionyhtiöiden omistuksia myytiin (esim. Neste), työnantajamaksuja siirrettiin palkansaajille, niin ja sitten se surullisen kuuluisa taksiuudistus.

Kyseiselle hallitukselle mikään ei ollut pyhää, mm. sotaveteraanienkin etuuksia ja vammaisuuksia leikkattiin. Se siitä isänmaallisuudesta! Vaikka kyseiset puolueet ovat pyrkineet profiloitumaan nimenomaan isänmaallisiksi puolueiksi.

Eikä tässä ole edes lähellekään kaikki töppäilyt mainittuna. Jos kaiken listaisi, niin lehdestämme loppuisi sivut kesken. Ainut mitä silloin ei leikattu oli yritystuet. Tosin niitäkin oli tarkoitus leikata porvareiden vaalipuheissa ja koulutuksen määrärahoihin ei pitänyt kajota, mutta kuinkas kävikään.

Nyt tulevien vaalien alla kuulostaa jotenkin kovin tutuilta vaalilupauksilta. Jos tuleva hallitus muodostuu taas näistä kolmesta samaisesta oikeistopuolueesta kuin Sipilän hallituksessa, niin palkansaajalle on tulossa merkittäviä heikennyksiä, joista heti alkuun jo mainitsinkin.

Todennäköisesti myös valtionrautatiet pyritään jälleen kerran yksityistämään. Veronkiertäjien suojelua varten ajetaan varmaankin hallintarekisterilakia ja katumusveroa, valtion yhtiöiden omistuksia myydään yksityisille tahoille, sote-uudistusta pyritään todennäköisesti muuttamaan, niin että yksityiset palveluntarjoajat edellä ja julkinen sektori seuraa perässä.

Eli käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että hyväosaisilla on varaa terveyspalveluihin ja persaukisille lyödään kouraan terveysseteli, jolla pääsee 15 minuutiksi juttelemaan henkeviä lääkärin kanssa ja lopuksi toivotetaan hyvää loppuelämää. Kelakorvauksiin todennäköisesti tehdään taas heikennyksiä.

Koulutuksen osalta on varmastikin luvassa lisää erinäisiä lukukausimaksuja ja muita opiskelijoiden arkea heikentäviä muutoksia. Työttömyyspäivärahaan ja ansiosi-

donnaiseen porvaripuolueet ovatkin jo luvanneet leikkauksia.

Työsuhdeturvaan suunnitellaan myös erinäisiä heikennyksiä ja työelämää pyritään muutenkin ohjaamaan todennäköisesti enemmän vuokratyövoiman ja nollatuntisopimusten käytön lisäämiseen. Enkä olisi yllätynyt, jos eläkeiän nostaminenkin tulisi taas esille. Tätäkin listaa voisi jatkaa loputtomiin.

Tulevaisuus on kestävämmässä kehityksessä

Näistä kaikista edellä mainituista huomioista johtuen on jokaisen meidän hyvä pitää mielessä, mitä porvarivalta tarkoittaa käytännössä suomalaisten arjessa. Tehkäämme siis viisaita päätöksiä, kun menemme vaaliurnille valitsemaan tulevia päättäjiä.

Vaikka meillä täällä Kilpilahdessa palkansaajan näkövinkkelistä ei tarvitse erinäisille yhteiskunnan suojaverkostoille olisikaan, niin voin melko suurella varmuudella väittää, että yhden sun toisen perhe- tai tuttavapiirissä on ihmisiä, jotka yhteiskunnan suomaa turvaa tarvitsevat.

Yhtäläinen oikeus inhimilliseen sosiaaliturvaan, työhön, julkiseen koulutukseen ja terveydenhoitoon riippumatta siitä millaisesta perheestä on lähtöisin toimivat hyvinvointiyhteiskunnan selkärankana.

Näitä ei ylläpidetä leikkaamalla sekä vähentämällä samanaikaisesti hyvä osaisten verotusta. Tämähän on itseasiassa suoraa tulonsiirtoa tavan kansalaisilta rikkaille, joka on verhottu velkapopulismiin piiloon.

Pienenä maana Suomen on elintärkeää jatkossakin panostaa uusiin innovaatioihin, kehitys ja tutkimustyöhön ja vahvistaa entisestään työllisyysastetta. Itseasiassa monelta osin samoihin asioihin, joiden varaan on Kilpilahdessaikin toimivien yritysten tulevaisuus suunniteltu.

Tässä maailmantilanteessa esimerkiksi kiertotalouteen ja uusiutuviin polttoaineisiin tähtäävän politiikan jarruttaminen olisi mahdollisesti kohtalokas takaisku Kilpilahdessaikin toimiville yrityksille. Puhumatakaan mahdollisesta eroamisesta Euroopan unionista, jota tietyt poliittiset tahot ovat vaalipuheissaan väläyttelleet.

Esimerkiksi monissa konsernin investointi hankkeissa ja niiden toteuttamisissa suurta roolia näyttelee eri toimipaikkojen liiketoimintaedellytykset ja osana näitä edellytyksiä toimivat erinäiset kansalliset tuet sekä EU-tuet, kuten vaikkapa SPIRIT-hankkeen rahoitus, jonka piiriin Borealisikin kuuluu.

Nämä ovat mm. niitä asioita, jotka tuovat liiketoimintaan ennustettavuutta sekä pysyvyyttä työpaikoihimme pitkälle tulevaisuuteen. Poliittinen päätöksenteko, joka näitä edellytyksiä heikentäisi olisi turmiollista meidän kaikkien kannalta!

Paikallista pöhinää

Täällä Borealiksella Kilpilahdessa vuosi 2023 pitää paljon muutoksia sisällään. Esimerkkinä uuden yhtiöstrategian jalkauttaminen, OW-stripperin, RTO-yksikön sekä uuden voimalaitoksen käyttöönotot ja onhan meillä tulossa myös suurseisokki. Seisokkisopimuksen osalta neuvottelut ovat alkaneet ja sopimus vastaa rakenteeltaan hyvin pitkälti samaa, mitä oli vuoden 2017:sta seisokissakin.

Pääasia on, että yhteiset pelisäännöt ja sopimus saadaan tehtyä hyvissä ajoin ennen varsinaisen seisokin alkua, jotta jokainen meistä pääsee keskittymään mahdollisimman hyvin seisokin valmisteluihin. Tietenkään unohtamatta sitä kaikkein tärkeintä eli turvallista seisokin läpi vientiä. Edellä mainituista muutoksista tulen kertomaan seuraavassa Virikkeessä lisää.



Piirros: Einari Grönberg

Tulihan se sopimus sieltä

Uusi työehtosopimus saatiin lopulta sovittua. Ratkaisu meni aivan kalkkiviivoille asti. Sopimus itsessään varmasti herättää tunteita suuntaan ja toiseen, mutta pitäisikö tähän todeta, että parempi se on laiha sopu, kuin lihava riita. Eikä se ratkaisu lopulta, niin laiha ole, mitä äkkiseltään voisi kuvitella.

On myös hyvä muistaa, että neuvotteluita käytiin hyvin haastavista lähtökohdista. Korkea inflaatio ja vaikea talouden ennustettavuus toivat neuvotteluihin merkittävää vaikeuserrointa. Sekin on hyvä muistaa, että kemianaloilla neuvottelee muitakin, kuin pelkästään öljy, maakaasu- ja petrokemianteollisuuden sopimusala. Eikä kaikilla sopimus-

alojen eri työpaikoilla ole niin hyvät taloudelliset lähtökohdat, kuin täällä Kilpilahdessa toimivilla yhtiöillä.

Se on selvää, että ratkaisu oli kompromissi ja aina jää jossiteltavaa, mutta eiköhän tämän sopimuksen kanssa pysty elämään.

Muun muassa näistä edellä mainituista asioista johtuen ammattiosaston on tarkoitus järjestää uudesta TES-sopimuksesta jäsenistölleen Teams-info ja avata sopimuksen sisältöä, jotta meillä kaikilla olisi parempi ymmärrys siitä, mitä sopimus käytännössä palkkojen osalta tarkoittaa.

Liittokokousvaalit

Teollisuusliiton liittokokousvaalit ovat kirjoitushetkellä jo melkein

ovella. On ensisijaisen tärkeää, että jokainen Pekeman työntekijöiden jäsen käyttää äänioikeuttaan tulevissa liittokokousvaaleissa.

Kyseiset vaalit määrittelevät liiton tulevan hallinnon seuraaviksi viideksi vuodeksi päättämään liiton jäsenten asioista.

Jos erinäisissä Borealiaksenkin järjestämissä kyselyissä henkilökunnan vastausprosentti huitelee noin 80%:ssa, niin pidetään huoli siitä, että meillä vaalien äänestysprosentti huitelee lähemmäs 100%:ssa, sillä joukossa on voimaa ja sitä on välistä ihan hyvä muillekin näyttää. Etenkin EK:n herroille!

Ugh... olen puhunut.

Työsuojeluvaltuutetun palsta

Lyhyellä aikavälillä on tapahtunut kolme TRI-tapausta (joista kaksi tänä vuonna). Jokainen näistä tapauksista tapahtui, kun henkilö oli matkalla paikasta toiseen: yhdessä tapauksessa ajoneuvolla, kahdessa tapauksessa jalan. Olisiko syytä kiinnittää suurempaa huomiota infrastruktuuriin, jossa toimimme, että mahdollistaako se turvallisen liikkumisen? On tärkeää, että henkilöstö tuo puutteita esiin kirjaamalla ne synergisiin. *Mistä ymmärtäisi korjata jotain, jonka ei tiedä olevan edes rikki?* Ei sovi unohtaa varoittaa myös työkavereita olosuhteesta. Oleellista on, että mihin synergi johtaa. Peräänkuulutan yhtiömme johdolta laadukkaita ratkaisuja, joissa konkreettisilla toimenpiteillä onnistutaan laadukkaasti hoitamaan esille nostetut puutteet kuntoon. On toki hyvä suoda lisäksi myös ajatus omaan tapaansa liikkua niin ajoneuvolla kuin jalan. Puitteet ovat kuitenkin työnantajan omaisuutta ja vastaavasti työnantajan velvollisuus on myös huolehtia niiden asianmukaisesta ja turvallisesta kunnosta.

Laitokset ovat aikakautensa tuotoksia, kuten tiedämme, mutta muutostöiden osalta mietityttää, kuinka on menty hyväksymään sellaisia tehtyjä parannuksia, jotka korjaavat aikaisemmat olosuhteet, mutta jättävät edelleen uusia joka päivä varottavia asioita vaivoiksemme, esimerkiksi liukkaita kohtia, turhia kynnyksiä, tasoeroja tai kolahdusriskejä kulkureiteillä ja hoitotasoilla. Parannusten asianmukainen suunnittelu ja toteutus huomioivat

tämän päivän hyvän rakennustavan, joka on monilta osin turvallisempi kuin aikaisemmin. Esimerkiksi ritilätasojen rakentamisessa on tapana kiinnittää ritilätasoja myös I-palkkiin pois paikaltaan luiskahtamisen estämiseksi.

Hukkaako tulevaisuuden kehitys myös hyvin toimineet asiat?

Ohjaamossa hälyttää sama turha hälytys, jolla ei tee mitään; infotaulut vilkkuvat; radiopuhelin kuuluu huonosti; tarvittava tieto ei ole saapunut perille; netti pätkii ja tietokoneen tunnuksot ovat menneet lukkoon omia aikojaan; venttiiliavainta ei taaskaan löydy mistään; ... Vuoden 2023 TYHY-teema on aivotyö eli kognitiivinen ergonomia. Se jaetaan kolmeen luokkaan: 1. häiriöt (äänihäiriöitä, visuaalisia häiriöitä), 2. keskeytykset ja 3. tietotulva. Kuinka tehdä töitä tavalla, joka huomioi ja edistää aivojen terveyttä ja hyvinvointia? Keskustellaanko tauollakin työasioista? Suunnitelko työtehtäväni? Onko ajanhallinta kunnossa? Ovatko työvälineet laadukkaat ja perehdytys riittävää? Vallitseeko työn suorittamisessa työrauha? Onko minulla oleelliset tiedot työtehtävän suorittamiseksi? Onko kommunikointi selkeää? Onko radiopuhelinkeskustelu toimivaa? Ovatko työlupa-asiat, esim. työkohteen erotuslomake kaikille selkeitä? Teenkö laadukkaan viime hetken riskinarvioinnin (Take 2)?

Aivotyöstä tullaan järjestämään mm. lyhyempiä tietoiskuja pitkin



Petri Taanila

vuotta sekä yhtiön turvallisuuspäivänä 28.4. pidempi luento. Lähestymistavaksi on tarkoituksella valittu yksilökeskeisempi näkökulma, mutta toki terveyttä edistävien työtapojen huomioiminen on tärkeää myös yhteistyössä, johtamisessa sekä työn järjestelyissä.

Minulla on käytössäni jo viime vuosituhannelta tuttu arjen työkalu: paperinen kalenteri. Esimerkiksi OMV:n tietosuojalla ei ole mitään mahdollisuuksia evätä minulta pääsyä selaamaan omaa kalenteriani, kun käytössä on perinteinen fyysinen almanakka, johon kokoan tarvitsemäni tiedot eri järjestelmistä. Miksikähän nuoriso tätä nykyään kutsuu – live-kalenteriksi, kenties luomukalenteriksi? Tietävätköhän he edes, mikä tämä on? Välillä tätä käyttäessäni on helppo ymmärtää, miksi tämä on ollut heti savitaulujen jälkeen se kehittynein käytössä ollut oman ajan hallintajärjestelmä. Nykyaikaisten järjestelmien ”täppä sinne, toinen tänne, valitaan päivämäärä, kellonaika, kesto, aika, aihe, paikka, yksityisyys, jako, väri, kiireellisyys, ...” jne. tuntuvat vieraalta ja työläältä, kun tottuu siihen, että otan kynän

käteeni ja raapaisen oleellisen tiedon omaan kohtaansa ja sillä sipuli. Lisäksi kotonani meillä on tietysti käytössä kaikki synkronoidut google-kalenterit, perheenjäsenten menot sisältävät seinäkalenterit ja jääkaapin ovi täynnä valokuvia, magneettileluja, kauppalistoja ja kaikkia muita härveleitä, joita ei tule ikinä käytettyä, mutta joissa se kulloinkin tarvitsemani tieto sijaitsee. Noh, vähän minä sitä tietoa toisaalta edes kaipaan: jos sieltä kaupasta kassikaupalla kantaa kotiin kaikennäköistä purkkia ja purnukkaa joka hyllyltä, niin luulisi, ettei kotona tarvitse nälkää nähdä – ruokahaan siellä ruokakaupassa kuitenkin myydään?

Ajatuksia herää, paljonko digitalisaation myötä on toisaalta hukattu tänä päivänäkin varsin toimivia tapoja tehdä asioita. Nyt asiat ovat pitkin whatsappia, messengeriä, sähköpostia, tekstiviestejä, kalenterikutsuja, sharepointia, kovalevyjä ja kansioita. Kaikissa niissä on eri ominaisuudet esimerkiksi hakutoimintojen osalta. Ja onpahan näppäimistön kymmensormijärjestelmästäkin palattu puhelimella kahdella sormella lasisen ja tunnotoman alustan näppäilyyn.

Ehkä tämä on vain välivaihe ja kohta kaverin kanssa whatsappilla sovitut kaljalle lähtemiset päivittyvät automaattisesti yhteiseen google-kalenteriin koko perheen ihmeteltäväksi. Kätevältä kuulostaa, mutta näen tässäkin edistysaskellessa omat haasteensa arjen sujuvuuteen.

Joululahja mielessä kohti vaalikevättä

Yhtiön joululahja on saanut jälleen hyvän vastaanoton. Kiitos yhtiölle laadukkaasta ja ilahduttaneesta joululahjasta ja joululahjatyöryhmälle laadukkaasta työstä lahjan



Kaikki tämä lumi saapui yhdessä vuorokaudessa. Kuva: Petri Taanila

valitsemiseksi ja toteuttamiseksi! Lahjan teema oli käsillä tekeminen: pidetäänhän käsistämme huolta nyt ja jatkossakin – monessako tekemisessä emme tarvitse käsiämme ollenkaan? Kiitos Borealikselle, johdollemme, sekä kaikille osallisille myös joulukuisen rahallisen muistamisen puolesta!

Nämä hyvät uutiset mielessämme etenemme kohti vaalikevättä. Tulossa ovat liittokokousvaalit 10.3. – 31.3.2023. On erittäin tärkeää, että vaalissa käytetään äänioikeutta omia arvojamme edustavien

ehdokkaiden puolesta. Äänestysaktiivisuudella liittokokousvaaleissa lisäämme tärkeää sananvaltaamme ja meidän vaikutusmahdollisuuksiamme valtakunnallisissa yhteistyöelimissä sekä yhteistyössä sopimusalallamme. Vaalitoimikuntamme tulee tekemään äänestämisen jäsenistölle mahdollisimman selkeäksi, helpoksi ja sujuvaksi. Muistetaan myös äänestää palkansaajan asiaa ajavia ja heikomman puolta pitäviä ehdokkaita ja puolueita tulevissa eduskuntavaaleissa sunnuntaina 2.4.2023!

Kerran 1461 päivässä

Muiden vaalien joukossa eduskuntavaali on aina ollut itselleni merkittävin. Niissä olen äänestänyt noin tusinan kertaa, enimmäkseen kopissa käyden. Nythän äänestys, vaikka itse vaalipäiviä on kahden sijasta enää yksi, on tehty niin helpoksi, että voisi hyvin äänestää joka vuosi.

Takavuosina ehdokkaaseen luottaminen oli simppelempää ja lasken sen niin, että silloin ehdokkaan oli vastattava sanoistaan. Hän ei voinut vedota erinäköisiin toimijoihin, jollainen esimerkiksi EU on. Toiseksi tämän päivän herra-rouvahissi on tehokas takin kääntäjä, jolloin maakunnan kansanmiehestä nopeasti kasvaa peluri. Enää tuskin tapahtuu, kuten äänestäjäurani alkuaikoina, että Arkadiasta pudonnut SMP:läinen palaisi kunniallisesti viljelemään pientilaansa.

Himo herrahissiin näkyy useissa tämän hetken edustajissa, melkein pä kaikissa. Itä-Uuttamaata ainoana kuluneella kaudella on edustanut sipoolainen lipevän vauhdikas nuorimies, joka loistaa MTV3:n ajankohtaishumpuukissa aina kun mahdollista orpolaisia talouden ihmetekoja hokemassa. Herroilta tahtoo jäädä kertomatta, mistä ottavat taloutensa ainekset. Harvemmat syvällisemmin paneutuvat työväenluokan rasitteisiin. Sellaisena voisi mainita edustaja Kimmo Kiljusen, joka vuosien varrella on pukenut hoitajan vermeet ylleen siinä kuin kravattipuvunkin. Tämä vain esimerkkinä tositoiminnasta, ei vaalimainoksena.

Työläisten on yhdistyttävä!

Juttuhan on niin, että vaikka eduskuntakausi on neljä vuotta, näyttää olevan jokseenkin mahdotonta korjata vaalikaudessa edellisen kauden

virheiden sumaa. Konkreettisesti tämän ovat osoittaneet Sipilän hallituskauden päätökset työelämää koskeneissa asioissa ja vaikkapa taksiliikenteen ”uudistuksessa”, jota ei ole vielä saatu takaisin tolkuunsa. Tulonsiirtoja pois työväestöltä tapahtui kuin liukuhihnalta, kuten suuryritysten saamat uudet lisäenergiatuet vuodesta 2018 alkaen. Se meni Sipilän kaudella läpi pikkujuttuna, mutta syö edelleen vuosi vuodelta duunarin maksamaa verorahaa. Ennen Sipilää ehdit ajaa puhtaasti oman luokkansa etuja Kataisen ja Stubbin operaatiot, joita ennen pitkä lista kepulaisia pääministereitä. Kyseiset ryhmät mollaavat nyt samanlaisia rahanjakopäätöksiä, joita itsekin kernaasti tekisivät.

Mainitun kaltaisia hallituksia, jotka perustuivat eduskuntavaalien tuloksiin, oli hyvin monta peräkkäin. Niinpä kuorma kasvoi sellaiseksi, ettei niiden tekoja voi korjata kahdessakaan vaalikaudessa. Jokaisen on nyt poikkeuksellisen tärkeää äänestää, koska työväenpuolueiden kroonisesti heikon aseman takana ovat antamatta jääneet äänet. Puoluekartan hämärtyminen lisää valinnan vaikeutta, kun äänen luovuttaja joutuu miettimään, mikä yleensä on työväenpuolue.

Nyt jo monta vaalikautta jatkuneessa vasemmiston ja työväenpuolueiden alentuneessa kannatuksessa kaikkinaisesti tärkeät ay-liikkeen

saavutukset menettävät merkityksensä. Hyvinkin nopeilla päätöksillä nollataan vuosikymmenien parannukset työehtoihin ja sosiaalipolitiikkaankin. Usein nollaamista on valmisteltu pitkään piilossa. Niiden torjuminen vaatisi äänestäjien laajan kannatuksen – sekä ryhdikkäät edustajat.

Äänestäjän muisti on harvinaisuudessaan kallisarvoinen. Moni ehdokas/edustaja kääntää puheitaan sen mukaan, onko oppositiossa tai hallituspuolueessa. Sellaisia sanotaan populistieiksi ja olen sitä mieltä, että nimen ja numeron voi aika pienestäkin käännöksestä unohtaa. Populismi esiintyy vaikkapa aamupalakohuna. Eräät tahot lukivat vuonna 2021 tuomiota pääministerin aamiaisedusta. Silti ne eivät lukeneet sitä Matti Vanhaselle, jonka kaudella aamiaisetu oli otettu käyttöön, eivätkä kenellekään porhoihin lukeutuvalle pääministerille hänen jälkeensä. Tämä ennemminkin, kuin aamupalakohun kohteeksi joutuneen viimeisimmän pääministerin sivurooli asiassa, tulisi vaalipäivänä muistaa. Ainakin omalla kohdallani tapahtumien taustat vaikuttavat lööpitystä enemmän.

Työläisillä saa keskenään olla vaikka miten erinäköisiä mielipiteitä, mutta äänestyspäivänä on syytä yhdistyä. Se tapahtuu vain kerran 1461. päivässä; tänä keväänä 2. huhtikuuta.

Vaalikokemuksia

Yhden kerran eduskuntavaalin kyseessä ollen muistan jättäneeni tyhjän lipun, vaikka patikoin viiden kilometrin päähän äänestyspaikalle. Tietysti otin sen kuntoilunakin, mutta edes alkeellisesti ajattelevalla työmiehellä ei ole varaa jättää päätöksiä porvarin käsiin. Katsoin, että tyhjääkin äänestämisen on kannanotto, mutta äänestämättä jättäminen kuuluu periaatteettomille luusereille.

Toisekseen; tulipa vastineeksi kerran toimineeksi vaalikampanjassakin. Olin mukana SDP:n Risto Kuisman ensimmäisessä kampanjassa, mahtoi olla vuosi 1994? Siihen lähteminen perustui naapurikylän miehen ansioihin ay-liikkeessä ja ennen muuta hänen idealismiinsa. Kuisma sai äänivyöryn. Hän seisoi yksin ryhmäkuria vastaan ja joutui puolueessaan oppositioon liian toimeliaisuutensa seurauksena. Kannatus kuitenkin riitti jatkossakin ilman yhtä mittavaa kampanjointia.

Silloin ei, eikä muulloinkaan, äänestämistäni ihmisistä ole kehittyneet ministereitä tai muita kansalaisista etääntyneitä. He ovat olleet liian juurevia sellaiseen. He ovat toimineet kansan alempien kerrosten puhemiehinä ja juuri sellaiset ovat ääniä ansainneet kansalta, joka laskutkin maksaa.

Ääni isänmaalle

Vuoden 2023 eduskuntavaalissa on kärkevoityneesti kyse myös isänmaallisuudesta. Nykyisyydessä pyritään esittämään, että asevarustelu on itsenäisyyden tae, mutta missäpä se niin olisi lopulta ollut? Työkansan hyväksikäytön ja lisääntyneen luonnonriiston tae asekauppiaiden kanssa vehkeilystä kyllä muodostuu.

Itselläni vedenjakajan muodostaa nyt se, kuka vetää Suomea kohti rauhanomaista politiikkaa. Olemme maksaneet sen verran ison kasan veroja, että meillä on oikeus parempaan ulkopoliittikkaan. Jos se hoide-



Vaalimainokset ilmestyvät katukuvaan. Kuva: Hannu Lindqvist

taan kunnolla, ei äänestäjälle tule nykyisen kaltaisia laskujakaan maksettaviksi. Sota ja sen valmistelu on bisnestä alusta loppuun, joka jo näkyy suuryritysten katteissakin. Monet ovat varustelulaukan kannalla ja haluavat nähdä kenraaleja eduskunnassa. Kalliiksi tulee. Onko meillä ihan varmasti varaa?

Kun näihin asti on taisteltu alle inflaatiotason jääneiden palkankorotusten saamiseksi, on enemmistö väitetyksi nyt valmiina lahjoittamaan tuhansia euroja vuosittain pitkälle tulevaisuuteen sen väittämän seurauksena, että muuten tulee sota. Sota tulee, kun sitä tarpeeksi kauan rummutetaan - muussa tapauksessa se ei ole väistämätön automaatti.

Lisäksi menetetään isoja asioita, joita veronmaksulla on saavutettu. Nyt on jo luovuttu pitkälle terveydenhuollosta – omakohtaista kokemusta on – eikä se ole pelkän koronan aiheuttamaa. Jos on varaa laittaa kymmeniä tuhansia miljoonia sotabisneksen kannatteluun, en äänestä ehdokasta, jonka mielestä ei ole varaa elvyttää terveydenhuolto, nuorten tukeminen ja kouluolotasolleen sekä ryhtyä lopultakin palauttamaan luontoa. Ja tehdä nämä verotusta korottamatta.

Asia on itselleni täysin selkeä: En kannata yhteiskuntaa, jossa kauhukuvia luomalla saavutetaan tehokkain mahdollinen tulonsiirto pois työkansan sosiaalivaatimuksista ja hyvinvointitarpeista. Kannatan järjestelmää, jonka edustajat toimivat kansan edustajina. He eivät ryhmäpäätöksineen silloin ilmoita kansalle, minne suuntaan on nöyristeltävä, vaan pyytävät kansalta ohjeensa, sopeutuvat siihen ja toimivat sen mukaan. Nykyisen demokration hauraus astuu esiin siinä, että se suo mielin määrin mahdollisuuksia lieroilla vastuunotosta. Silti sitä ei tule käyttää tekosyynä äänestämättä jättämiselle, vaan ottaa ansaittu pomon paikka.

Tottahan on, että aina äänestyskohteen valinnassa on jouduttu kompromissia tekemään. Täydellistä ehdokasta ei muistini mukaan ole vielä listoilla ollut. Asiaa helpottaa tietoisuus työväestöön kuulumisesta, joten ei vielä koskaan ole ollut tarvetta vilkuilla listoja oikealta eikä ihan keskeltäkään. Uskon tänä keväänäkin löytäväni omien pääkriteerieni mukaisen ehdokkaan työväen listoilta.

Hannu Lindqvist, äänestäjä

Jokaisella äänellä on merkitystä - äänestä paremman työelämän puolesta

Mietitkö pitäisikö sinun äänestää eduskuntavaaleissa huhtikuun alussa? Pohditko onko sinun äänelläsi vaikutusta? Vastaus on lyhyt ja yksinkertainen. Kyllä, juuri sinun pitää käyttää äänioikeuttasi, koska jokaisella äänellä on väliä.

Tulevissa eduskuntavaaleissa on kysymys Suomen suunnasta. Siitä, miten Suomea kehitetään seuraavat neljä vuotta. Eduskuntavaaleilla on vaikutusta myös meidän jokaisen arkeemme työelämässä. Reilumpaa työelämää rakennetaan ammattiliittojen toimesta työehtosopimuksilla, mutta myös eduskunnasta käsin lainsäädännöllä.



Lähihistoriasta muistamme, että ei ole samantekevää, ketkä ovat vallassa. Monella meistä on liiankin läheisessä muistissa Sipilän oikeistohallituksen läpi runnoma kilpailukykykysopimus eli kiky. Kiky oli karvasta kalkki palkansaajille. Työaika pidennettiin, työnantajamaksuja siirrettiin palkansaajille maksettavaksi ja julkisen sektorin lomarahoja leikattiin määrääjäksi.

Eduskuntavaaleja edeltävät mielipidemittaukset povaavat tasaista vaalitaistelua Kokoomuksen, Perussuomalaisen ja SDP:n välille. Kuka tahansa voi tulla maaliin ykkösenä. Vaalien voittajapuolue aloittaa hallituksen kasaamisen ja päätty todennäköisesti pääministeripuolueeksi.

Mitä on odotettavissa, jos Suomeen saadaan taas oikeistohallitus? Ainakin lähdetään leikkauslinjalle, jossa kärsijöinä ovat ihan tavalliset suomalaiset. Luvassa on myös työmarkkinauudistuksia, jotka taatusti heikentävät palkansaajien asemaa. Haluatko sinä heikomman työttömyysturvan? Tai jopa uuden kilpailukykykysopimuksen, kiky kakkosen?

Edellä mainitulle tilanteelle on olemassa toinen vaihtoehto. Se vaihtoehto on hallitus, jossa vasemmistopuolueilla on riittävän vahva asema tulevassa hallituksessa. Vaihtoehto vasemmalta on oikeudenmukainen ja reilu. Silloin työelämää kehitetään yhdessä ammattiyhdistysliikkeen kanssa sopien, ei repien.

Huhtikuun alussa päätetään Suomen suunnasta. Äänestämällä voit vaikuttaa lopputulokseen. Äänestämättä jättäminen johtaa siihen, että sinun mielipidettäsi ei huomioida ja muiden mielipide vahvistuu. Se muiden mielipide ei välttämättä ole sinulle mieluisa. Käytä siis äänioikeuttasi!

Sami Ryytänen

Eduskuntavaaliehdokas (SDP)

Neljän kuukauden maraton

Työehtosopimuskierrros alkoi kesälomien jälkeen toiveikkaana. Ajatus oli, että optiovuodelle haettaisiin ratkaisu, jonka myötä kriisiin ja epävarmuuden keskelle saataisiin rauhan tolppa. Ei saatu.

Tekstit auki, sopimuskausi auki, palkankorotukset auki. Täysi sarja käytiin läpi tekstiasioita, meille myrkyllisiä, työnantajalle kalliita. Lopulta saatiin aikaan paketti, jossa on kehitysmieltä, panostusta nuoriin, perehdytykseen ja eri-ikäisten työssä jaksamiseen.

Palkankorotusten osalta tiukkaakin tiukempi vääntö ajassa, jossa työnantajan tarjoamia minikorotuksia puolsi epävarmat ajat ja meidän agenda kilpailijamaiden ratkaisut, ostovoiman lasku ja kentän kova paine. Yhteiskunnallisen vastuun kantaminen painoi hartioilla ja nyt

haluttiin keveämpi taakka, oltiin valtaasti niin päätetty ja siitä taisteltiin yhteisessä rintamassa. Olihan har-teilla taas miljoonan palkansaajan palkankorotukset.

Neuvottelutulosta yritettiin hakea viimeiseen asti monipuolisilla tavoilla, yritettiin olla rakentavia ja ratkaisuhakuisia koko prosessin ajan ja hakea tulosta, jonka kanssa voisimme elää horjuttamatta Suomen kilpailukykyä. Ei sopua.

Kemian teollisuuden kolmen pääsopimusalan työehtosopimusten voimassaolo päättyi vuodenvaihteessa ja sitten suunnattiin sovittelijan toimistoon. Kompromissi, taisteltu tulos syntyi monien vaiheiden jälkeen ja malli hiottiin sopivaksi.

Mallin suurin vahvuus on, että se tuo korotuksen lähes kokonaisuudessaan kaikille työntekijöil-



Toni Laiho

le, vaikka siinä onkin kertaerä elementti ajoitettuna sopimuskauden alkuun paikkaamaan korkeiden hintojen painetta.

Kenttä toi paineen ja ratkaisi vuosikymmenen korkeimman palkankorotuksen.

Kiitos siis kuuluu Teille.

Toni Laiho
Sektorijohtaja
Teollisuusliitto

Miten palkat nousevat kemianteollisuudessa?

	2023	2024
Yleiskorotus	2,2 %	3,3 %
Paikallinen erä		0,2 %
Kertaerä	800 €	



Teollisuusliitto

Teollisuusliiton liittokokousvaalit 2023

Sähköinen äänestys 10.3.2023 klo 9 - 31.3.2023 klo 12
Postiäänestys 10.3.2023 - 31.3.2023
Tulosten julkistamispäivä 5.4.2023

Pekeman Työntekijät ry (ammattiosasto 420) ehdokkaat:



**Duunarin asialla
Äänestä!**

Einari Grönberg

22 Öljy-, maakaasu- ja
petrokemianteollisuus

3

Pääluottamusmies, Porvoo



Teollisuuden Vaikuttajat

Lauri Marttila

22 Öljy-, maakaasu-
ja petrokemianteollisuus

12

Prosessinhoitaja, Turku